

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy

381.634

Hely

Idő

" 1915 "

Személy

Helyszám

Szerző: .....

Cím: *Reggel három órakor...*Forrás: *Népszava*

Bp.

1915 III. 5.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Reggel három órakor

szomorú csoportok gyülekeznek a pékboltok előtt. A proletáraszonyok már korai hajnali órákban utrakelnek, hogy az első helyeket biztosítsák maguknak az üzletek előtt, mert *kenyeret akarnak szerezni gyermekeik részére*. Nagyon sokan, akik gyermekeiket nem bizhatják idegen kezekre, a kis apróságokat is magukkal viszik és azokkal együtt várnak órák hosszákig, *hogy pénzükért kenyeret kapjanak*.

A pékboltok előtt szigorú rendet tartanak. Aki korábban jött, az korábban juthat be az üzletbe és a rendőrök irgalmatlanul visszalökik azokat, akik tolakodni akarnak — *a kenyérért*. Ha ingyen osztogatnák az élelmiszereket, akkor sem lehetne nagyobb tülekedés, mint most, *amikor a kenyérnek ára a normálisnak a kétszeresére emelkedett*. De még ilyen ár mellett is boldog mindenki, aki a boltból nem jön ki üres kézzel. Sajnos, a várakozók legnagyobb része nem jut kenyérhez és úgy 9 óra felé a rendőrök *a tőlük megszokott tapintatossággal* oszlatják szét a sirdogáló vagy szitkozódó nőket.

Napok óta biztatják a főváros lakosságát, hogy nem kell kétségbeesni, van elég búzánk, a lisztből is nagy készletek állnak rendelkezésünkre. A fővárosi tanács azt

hirdeti, hogy már megkezdte az utalványok szétosztását és a malmok a főváros utalványaira lisztet adnak, *a lisztből kenyér lesz, jó puha hadikenyér a proletárgyermekek éhségének csillapítására*.

Megjegyezzük, hogy nincs szükségünk arra a biztatásra, hogy elég gabonánk van, *mert mi ezt éppen úgy tudjuk, mint a főváros tanácsa*. Magyarországnak elég gabonája van és a baj nem is a kicsiny készletekben rejlik, hanem abban, hogy a kormány és a hatóságok elvesztették a fejüket és nem tudják a meglévő készleteket úgy elosztani, hogy a lakosság szükségletét kielégítsék.

A nagyobb gyárakban és a kis műhelyekben ezrével dolgoznak olyan munkások, akik nem tudnak délben hazamenni és ezért hideg hentesárut kell vásárolniok. Kapnak drága pénzért töpörtyüt, szalonát, *de nem kapnak hozzá kenyeret* és számos helyen izgalmas jelenetek játszódtak már le a pékboltok előtt, amelyeknek lehozott redőnyei bizonyították, hogy nincs elegendő kenyér. Este viszont azok a munkások vesznek hentesárut, akik délben meleget ettek, mert csak kevesen engedhetik meg maguknak azt a fényűzést, hogy napjában kétszer meleget egyenek. Ezek sem tudnak kenyeret szerezni és *legfőljebb a főváros utalványait* ehelnék meg a szalonnához.

Egymást követik a rendkívüli ülések, de azért nincsen kenyér. A főváros tanácsa csütörtökön is rendkívüli ülést tartott és elhatározta, hogy sürgős megkeresést intéz a kormányhoz, amelyben arra kéri, hogy a Budapestnek ígért háromszázezer métermázsza gabonát szállíttassa a fővárosba. A tanács megkérte a polgármestert is, hogy személyesen járjon el a kormánynál, mert csak akkor lehet megszüntetni az élelmezés nehézségeit, ha a kormány a gabona akadálytalan szállításáról gondoskodik.

Ez azt jelenti, hogy a tanács maga is elismeri, hogy *ígéreteit nem tudta betartani*, mert a hét elején csütörtökre ígérte a bajok megszüntetését. Csütörtökön reggel azonban az állapotok ugyanolyanok voltak, mint a hét elején és délután nagy tömegekben álltak a munkásasszonyok a lezárt pékboltok redőnyei előtt. A saját szemünkkel láttuk, hogy egy ilyen üzlet előtt *egy nagy csoport katona vonult el, akikre bizonyára fölemelő hatással volt az a szomorú csapat, amely a kenyérre várt*.

A gabonatermő magyar Kánaánban kenyérinség van, holott a nagymértékű bevitelre szorult Németországban a kormány és a hatóságok idejekorán foganatosított kitűnő rendelkezései megszüntették az inséget. Ott a hus mellé nem kell az utalványokat megenni, hanem az utalványokért kenyeret adnak, mert a hatósági

gépezet akadálytalanul működik. Ott nem zárhatják be üzleteiket olyan pékek, akiknek a lisztből *töméntelen készletük van, de lesben állnak, mert azt remélik, hogy később drágább árat kaphatnak.*

Ha igazán inség volna, akkor hallgatnánk, mert tudjuk, hogy a panaszkodás nem használ semmit és *a hadvezetés érdekeinek ártunk azzal, hogy eláruljuk az ország gazdasági gyöngeségét.* De nincs inség. Mindenből van elegendő készletünk és bizonyos, hogy még Ausztriának is juttathatunk a fölöslegből. Azonban teljes joggal követeljük, hogy teremtsenek végre rendet, hogy a meglévő készleteket ragadják ki az uzsorások kezeiből és juttassák a lakossághoz.

A keresztényi szeretet kitünő lapja, az „Alkotmány“ az egész élelmiszerinséget a galíciai zsidók ellen akarja kijátszani, őket állítja oda az összes bajok okozóinak. Mi a magunk részéről nem ülünk föl ennek az *áttetsző szédelgésnek.* Nincs semmi kifogásunk az ellen, ha az uzsorásokat, *közöttük a galíciaikat is a legelső fára felkötik,* de megköveteljük, hogy kivétel nélkül valamennyit egyenlő elbánásban részesítsék. A nagybirtokosoknál sokkal nagyobb készletek vannak, mint a galíciai menekülteknél s az ország csak nyerne azzal, *ha a kor-*

mány ilyen erélyes rendszabályra határozná el magát.

A mi véleményünk szerint azonban nincs szükség ilyen radikális eljárásra. Az uzsora csak azért lehetséges, mert a gabona-neműek rekvirálását nem rendelték el az egész országban. Ha a kormány lefoglalja az összes készleteket, akkor a galíciaiak nem üzhetnek uzsorát és a nagybirtokosok sem rejthetik el a készleteiket. Azonban a galíciaiakat üldözni s a tizezerholdasokat kimélni ez olyan tréfa, *amelyen csak azok mulathatnak, akiknek sok gabonájuk van.* A klerikálisok lapjának tehát azt üzenjük, hogy mi azért nem irunk a kis szédelgőköl. mert nem szeretjük a félrendszabályokat és a kicsikkel együtt **a nagy csalókat is felelősségre akarjuk vonni.**

Ismételjük tehát, az inséget mesterségesen idézték elő. Az élelmezés körül azért vannak bajok, mert nincsenek kellő rendelkezések a lakosság ellátásának biztosítására. Van elég gabonánk, az állatállományunk is el tudja látni a szükségletet, csak *intézkedni kellene.* Most még nem késő! Szégyen és gyalázat, hogy a dolgozó munkások a pénzükért nem vehetnek kenyeret, barbárság, hogy asszonyoknak reggel három órakor kell a pékboltok elé vonulniok, hogy kenyeret kapjanak!